

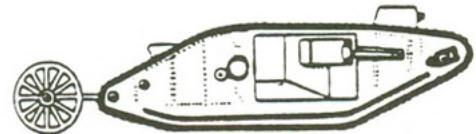
DE TANK

tweemaandelijks orgaan, TWENOT

DUTCH ARMOUR ASSOCIATION

postbus 357 - 8000 aj ZWOLLE

THE NETHERLANDS

M113 A1 met Vulcan Snelvuurkanon
gebouwd door: W. Vink.

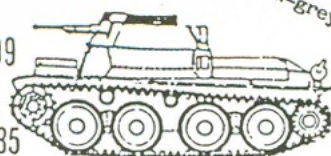
NUMMER, **87**

December 1990

ROB DE JONG

DE SUPERDETAJLIJST

VRIJHEIDSLAAN 199
2806 KJ GOUDA
TEL: 01820 - 28185

MILLIPUT two part epoxy putty
Standard Yellow-grey f 9,95

SCALE MODEL ACCESSORIES

SMAV 101	Stoewer Command Car, een zeer mooi resin model van dit kleine Duitse voertuig.....f	139,95
SMAV 102	Stoewer Radio wagen met Duitse radio set.....f	139,95
SMA 005	Duitse tankbemanning (5 fig.) voor o.a. Tiger en Panther.....f	59,95
SMA 006	Bofors gun crew en 2 munitie kisten (5 fig.) voor het Bofors kanon van Lead Sled.....f	84,95

VERLINDEN **NIEUWE MODELLEN**

512	120mm	"legion Wallonië"/Eastern front..f	43,50
514	54mm	Soviet motor rifles officer.....f	17,50
515	54mm	M998 Hummer conversie kit met veel photo etchings.....f	34,50
518	54mm	M163 Vulcan conversie voor de M113 US uitvoering.....f	59,95
519	120mm	A Bridge To Far, een Britse para met een gewonde kamaraad.....f	79,95
520	54mm	Soldier at rest (heruitgave).....f	17,50
521	120mm	US task force Ivory Coast Vietnam..f	43,50
523	120mm	US special forces Vietnam, een Seal met een M79 grenade launcher..f	43,50
524	54mm	GMC engine & ease.....f	25,50
526	54mm	Tiger I engine compartment, een Tiger I motorruim bestaande uit photo-etchings en de correcte Maybach motor voor de Tamiya kit No. 35146.....f	29,50
527	54mm	Israeli reconnaissance team.....f	21,75
528	54mm	US Vietnam tunnel rat met herders hond en M79 grenade launcher.....f	19,50
529	54mm	Israeli tank crew in winter unif..f	21,75
530	120mm	Israeli Captain Golani BDE 1985..f	43,50

Verlinden modelling magazine deel: 1, 2, 3 en 4
Prijs per deel f 13,95

EINDELIJK IN VOORRAAD !!!!

V.M.K. Modellen uit Frankrijk

Autocar/White traktor met C12 trailer welke werden gebruikt bij de "Red Ball" bevoorradingsroute. Op de C12 trailer kunnen vele voertuigen worden geplaatst o.a. DUKW, M29 Weasel, M3 halftrack etc....f 295,00

Diamond T 980/981 bergingsvrachtwagen met zeer veel onderdelen voor de lange winteravonden.....f 225,00

CONCORD FOTO BOEKEN

1001	Israel armour might, een boek met veel foto's van de Merkava en de M113 Zelda etc. etc.....f	23,50
1002	Reforger, de NAVO oefening in Duitsland.....f	23,50
1003	Battleground Lebanon.....f	23,50
1004	T-72 Soviet MBT.....f	23,50
1005	Israel cutting edge, een boek over de Israëliëse commando's.....f	23,50
1006	BMP Infantry Combat Vehicle.....f	23,50
1007	Leopard 1 & 2, een vol met prachtige foto's.....f	23,50
1010	M2/M3 Bradley.....f	23,50

**** Nieuwe boeken:

1009	The war in Afghanistan 1979-1989..f	23,50
1013	Soviet wheeled armoured vehicles, een boek vol foto's van de BTR-60 en de vele BRDM-1 en 2 varianten..f	23,50

LEAD SLED

LS 35-1	40MM BOFORS ANTI AIRCRAFT GUN, het model is geheel vervaardigd uit white metal en heeft een photo etched schild en vizieren.....f	179,95
LS 35-2	Bofors munitiekisten (12) in 3 verschillende uitvoeringen.....f	25,50
LS 35-3	Dubbele MG 34 AA Zwillingsockel met schutter voor o.a. de Stoewer van SMA....f	62,50
LSF35-1	Munitiebemanning 1/35 voor de Bofors. Er zijn op dit moment 3 figuren verschenen prijs per stuk...f	19,95

(De figuren van Lead Sled zijn echte karakterfiguren met een eigen persoonlijkheid. **Begin 1991 zal deze firma uitkomen met een serie Nederlandse soldaten **)

Merry Christmas Everyone!
How's This
For A List Of Goodies

VOOR HET EERST TE KOOP IN NEDERLAND

Video band VHS-Systeem met een uitgebreide cursus figuurschilderen in olieverf door professionele figuurschilders uit Engeland
55 minuten Engels gesproken f 62,50

HORNET figuurtjes 1/35

GH09	Duitse soldaat in smock geknield..f	15,95
GH10	Duitse pionier leunend op schep...f	15,95
GH11	Duitse pionier in smock en helm, geknield met pistool en schep....f	15,95
GH12	Duitse tanksoldaat staand met handen in de zij, camouflage overall..f	15,95
GH13	Duitse tanksoldaat staand met de benen gekruisd en met één arm hangend op een tank.....f	15,95
GH12 en GH13 zijn zeer geschikt om bij een Tiger of Panther te plaatsen		
GH14	Duitse soldaat welke staat te plassen (tegen een boom?).....f	15,95
BH06	Britse tankbemanning, drie halve figuren voor b.v. Sherman.....f	21,95
BH07	Britse tanksoldaat zittend op de rand van de toren of luik.....f	15,95
BH08	Britse soldaat staand met de benen gekruisd, hangend op een voertuig met een kop thee in zijn hand.....f	15,95
RH05	Russische marine infanterist WWII met een PPSH om zijn nek.....f	15,95
HGH3	5 hoofdjes met Duitse helmen met camouflage covers.....f	7,50
HGH4	5 hoofdjes met Duitse helmen.....f	8,50
HGH5	5 hoofdjes met Duitse kwartiermutsen.....f	7,50
BAH1	3 paar Britse battledress armen voor conversie doeleinden.....f	8,50
BAH2	3 paar Britse battledress armen voor conversie doeleinden No.2....f	8,50

GH12

VERENIGINGSNIEUWS

De grote bijeenkomst van 13 oktober j.l.

De bijeenkomst was een groot succes. Een goede opkomst, ongeveer 80 personen en veel, heel veel handel. Er heerste een goede sfeer, tot laat in de middag. Van vele kanten hoorde ik de opmerking "het is weer eens ouderwets gezellig druk!" De indeling van de zaal met zitjes, zoals we die voor het eerst probeerden, is volgens mij beter bevallen dan de zaalopstelling zoals we die in het verleden hadden. Er was meer mogelijkheid voor een gezellig onderonsje en de doorloop in de zaal ging veel gemakkelijker.

Het officiële vergadergedeelte duurde deze keer precies 9 minuten. De belangrijkste zaken waren:

1. Johan Groen is de centrale persoon bij de CLUBKAMPIOENSCHAPPEN;
2. De thema's voor de eerste en tweede bijeenkomst in 1991 zijn 1. Soft-skin tot 1945 en 2. Eerste Wereldoorlog in het algemeen (dus allerlei voertuigen);
3. Bij de bestuursverkiezingen in 1991 zijn Jan Frankema en Rob Evers aftredend. Jan heeft zich herkiesbaar gesteld, doch Rob heeft besloten zich niet herkiesbaar te stellen. Aanmeldingen voor de opengevallen plaats in het bestuur worden vol verwachting tegemoet gezien.
4. Het bestuur staat open voor suggesties hoe wij onze vijftiende (!!) verjaardag kunnen vieren.

Het CLUBKAMPIOENSCHAP kende dit keer een grote opkomst en ook nu waren de modellen weer van zeer hoog niveau.

30 inzendingen grootschalige modellen
 9 maal kleinschalige modellen
 8 maal grootschalige diorama's
 6 maal kleinschalige diorama's
 en 5 inzendingen van jeugdleden
 resp. categorieën A,B,C,D en E
 De prijswinnaars waren:

Cat. A:	1e prijs: Roger Hurkmans	FAUN ZR trekker
	2e prijs: Melchior Kremers	M4A2 Sherman tank
Cat. B:	1e prijs: Teus v.d. Brink	M8 gemechaniseerde houwitzer
	2e prijs: Ebbo Ruiter	8 tons semi-track met 3,7cm Flak
Cat. C:	1e prijs: Theo van Rijnbeek	"Back Home"
	2e prijs: Pieter Beneken Kolmer	A7V Wotan
Cat. D:	1e prijs: Pieter Beneken Kolmer	Pzkw. III en M3 Grant
	2e prijs: Chris Popeliers	"Pola" im Kriege
Cat. E:	1e prijs: Jacco Westerbeke	Opmars 1944
	2e prijs: Demis Brouwer	T34/76

De WISSELBEKER ging dit jaar naar een van onze nieuwste leden, de heer Scheepers, die een geheel door hemzelf gebouwde Jagdpanther in schaal 1:10 inzond. Het model was geheel radiografisch te bedienen, zelfs tot en met het lossen van saluutschoten. Een waardige winnaar van een prima kampioenschap!

Met vriendelijke groeten, Johan H. Groen.

AGENDA

14 december : Regio-avond NOORD-HOLLAND bij Michel Boer
15 december : Contactmiddag Regio MIDDEN bij Gert Mons
1991:
10 tot 14
april 1991 : Grote modelbouwtentoonstelling INTERMODELLBAU in Dortmund.

NIEUWE LEDEN

751-1090 H. de Groot, [REDACTED]
752-1090 J. Peters, [REDACTED] Jeugdlid
753-1090 J. Marsman, [REDACTED]
754-1090 H.C. Peulen, [REDACTED]
755-1190 W. Viset, [REDACTED]

VRAAG & AANBOD

R. Louwes, [REDACTED] biedt enkele ESCI doosjes aan. Het betreft de German paratroopers, de 1 ton halftrack DEMAG DF7 en het 2 cm Flak 30 luchtdoelgeschut. Voorts van Italeri eveneens German paratroopers. Liefst alles in één keer voor f 17,50 inclusief portokosten. Ook biedt hij het boekje "Army Badges and Insignia since 1945" aan. Graag telefonisch contact na 18.00 uur.

Rutger Dahmeijer uit [REDACTED] attendeert iedereen op de militaire boekenhoek van De Slegte; u weet wel, die zaak die vaak wel iets goeds heeft. Hij vond er het boekje over Amerikaanse halftracks en is bereid copieën te maken voor diegenen die er in geïnteresseerd zijn (natuurlijk wel tegen vergoeding van copieren en portokosten, telefoon 01748-13073).

Wim Vink, [REDACTED] heeft al vele pogingen ondernomen om van kunsthars water voor diorama's te maken. Een steeds terugkomend probleem daarbij is dat deze hars altijd (ook na vele maanden) wat kleverig blijft en daardoor in feite onbruikbaar is. Wie heeft een oplossing?

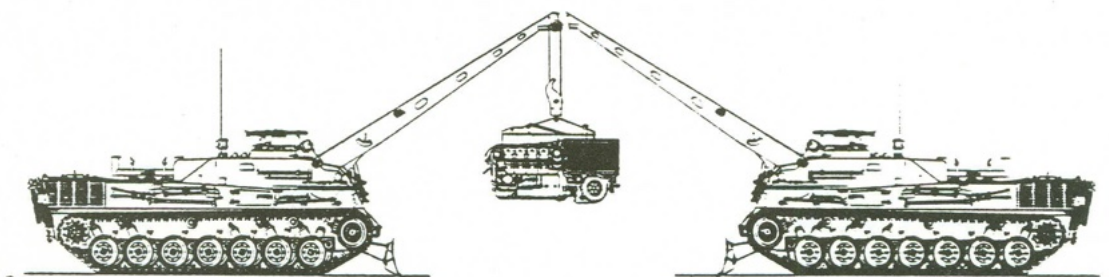
P.M. Roelse, [REDACTED] is op zoek naar Tankalbum 1 en Tankalbum 3. Wie helpt hem hieraan?

Jan Frankema, [REDACTED] zoekt een gebouwde dan wel ongebouwde 1:76 ELEFANT van het merk Fujimi en een 1:76 Firefly of Grant tank. Het gaat hem voornamelijk om de loopstellen. Te ruilen voor onderdelen of andere bouwdozen.

Jan Goldenberg, [REDACTED] zoekt naar de aanhangwagens waarop het Duitse 20 mm. Flak 38 luchtafweergeschut werd vervoerd. Gebouwd dan wel ongebouwd, alles is welkom. Jan is 's avonds na 18.00 uur bereikbaar m.u.v. de maandag en dinsdag.

Jan van Veen, [REDACTED] heeft een diaprojector te koop, merk "Kindermann Telefocus", prijs f 100,==

REGIONIEUWS

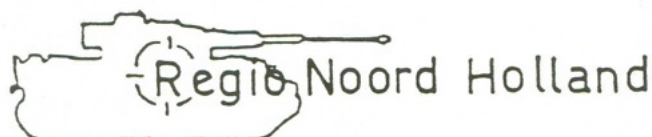
REGIO ZUID-WEST

Een kort verslag van de Open Dag in Gouda op 27 oktober j.l. Het was de tweede keer dat Rob de Jong een open dag hield. Er waren acht bezoekers met al dan niet afgebouwde modellen bij zich. Het voordeel van een niet afgebouwd model is dat je ziet dat het niet alleen van plastic is gemaakt, maar ook van resin of messing. De koffie was zo lekker en het gekeuvel zo gezellig, dat de aangekondigde demonstratie met photo-etched parts geheel werd vergeten.

In tegenstelling tot vorig jaar waren er geen leden aanwezig van het 1:72/76 gebeuren, ondanks dat de verzekering was gegeven dat de kat geen last zou veroorzaken. Dat kon hij ook niet, hij lag stevig gekneveld onder de keukentafel. Jammer van die afwezigheid, maar volgend jaar misschien beter!

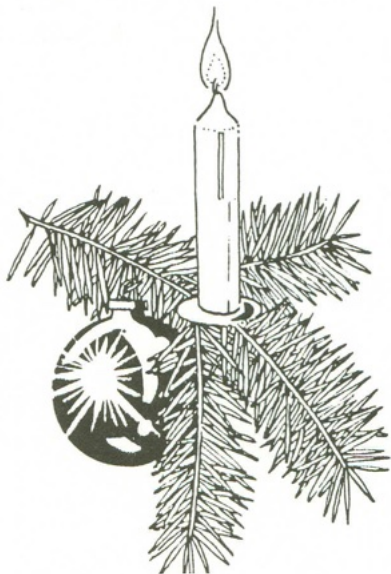
Tot besluit wil ik Rob en z'n vrouw hartelijk bedanken voor de lekkere koffie (met koek) en de gastvrije ontvangst.

Jan Verhulst.

REGIO NOORD-HOLLAND

Op vrijdagavond 14 december a.s. is er een REGIO-AVOND bij Michel Boer, [REDACTED]. Zoals iedereen in de vorige TANK heeft kunnen lezen, behoeven de regio-avonden in Noord-Holland geen verdere toelichting, ze zijn grandioos! Iedereen die komt wordt verzocht even te bellen met regio-coördinator Jan van Veen ([REDACTED] tot 16.00 uur of [REDACTED] na 19.00 uur) zodat Michel weet hoeveel stoelen hij klaar moet zetten. Ook als u problemen hebt met vervoer of met de route, kunt u even bellen.

*Vrolijk Kerstfeest en
Gelukkig Nieuwjaar*

MODELBOUWNI EUWS

BOEKBESPREKINGEN:

Boek : Chariots of Iron, Fifty years of American Armor
Door : J. Vink
ISBN nr.: 0-916509-59-1

Als lid van de 6th US Armored Division kreeg ik dit boek vanuit het PATTON MUSEUM in Fort Knox, USA, als geschenk toegestuurd.

Het is naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de Amerikaanse Pantserstroepen op 10 juni van dit jaar, geschreven door William Butler en William Strode; de uitgever is Harmony House Publishers, POBox 90, Prospect, Kentucky 40059, USA en het is bedoeld voor alle leden van Amerikaanse pantserdivisies, zowel van vroeger als van heden.

Het boek bevat 160 bladzijden en is gevuld met zeer veel mooie foto's, zowel in z/w als in kleur, en bovendien wat tekst. Dat omvat dan enkele oorlogsverslagen en een overzicht van alle US pantserdivisies en hun lotgevallen.

Het voorwoord is van MG Georg S. Patton, een kleinzoon van de grote Patton uit WO2 (en mag ik even vol trots vermelden: onze divisie-generaal GROW wordt er met ere in genoemd als één der oprichters van de Armored Force!).

Het boek is, zoals u begrijpt, niet bestemd voor "het grote publiek" maar speciaal voor "tankers". Er bestaat evenwel een, zij het kleine, kans dat er nog exemplaren verkrijgbaar zijn. U kunt daar het museum of de uitgever over benaderen. De prijs zal circa \$30,- bedragen, exclusief de verzendkosten.

Boek : DATA FILES, Malcolm A. Bellis
Door : Frits Weisfelt
ISBN nr.: zie hieronder

Toen ik in TANKETTE las dat nr. 7 van deze serie was uitgekomen onder de mij aansprekende titel "US TANKDESTROYERS OF WORLDWAR TWO", heb ik dat boek besteld. De prijs bedroeg f 20,=

De boekjes zijn op A5 formaat en deeltje 7 heeft 70 bladzijden. In dit boek wordt zeer diep ingegaan op de organisatie (personeel, wapens en voertuigen) van de Tank Destroyer Battalions van de US ARMY in WO2. Ook de indeling van de bataljons over de verschillende divisies en Armies en de technische gegevens van de voertuigen worden vermeld. Hierdoor kunnen aan de hand van dit boek bijvoorbeeld correcte bumpercodes worden bepaald.

Voor geïnteresseerden in organisatie en historie een zeer bruikbaar boekje!

De verschillende titels in deze serie zijn:

No	Titel	ISBNnr	Formaat
1	British Tanks and Formations 1939/1945	09512126 21	A5
2	Divisions of the British Army 1939/1945	,, , 05	A5
3	Brigades of the British Army 1939/1945	,, , 13	A5
4	German Tanks and Formations 1939/1945	,, , 48	A5
5	British Arm. and Inf. Regs. 1939/1945	,, , 3X	A4 (f 35,=)
6	US Divisions in N-Africa and Europe 1939/1945	,, , 56	A5
7	US Tankdestroyers of WW2	,, , 64	A5

Via het ISBN nummer bij iedere boekhandel te bestellen.

DAF YA 314 (vrachtauto algemeen, 3 ton, 4x4).

De DAF vrachtauto YA 314 is een 3-tons voertuig met alle vier wielen aangedreven, enkele montering rondom, front besturing en in eerste instantie ontworpen als normale vrachtauto. De constructie is geheel conventioneel, namelijk een ladderframe met twee vaste assen, opgehangen aan bladveren.

De productie van de YA 314 begon in 1954 en duurde tot 1965. Er zijn een aantal verschillende uitvoeringen:

- vrachtauto, 3 ton, met lier
- vrachtauto, 3 ton, zonder lier
- compressorwagen
- werkplaatswagen
- bureau-slaapwagen
- bommenlaadinrichtingwagen
- kipper, 3 ton, met lier.

Naast de YA 314 is er de YA 324, die echter weinig verschilt van de YA 314. Hij is in Spanje in licentie gebouwd als de Pegaso 3045

De YA 314 wordt gebruikt voor het vervoer van manschappen en voorraden en vormt een belangrijke schakel in de transportketen tussen de bevoorradingsdepots en de voorste lijn. Behalve voor het wegtransport is het voertuig door zijn speciale constructie en vier-wielaandrijving ook in het terrein goed bruikbaar.

De wielkasten zijn over de gehele lengte van de laadbak doorgetrokken en dienen tot zitplaats voor de manschappen (het zgn. "welltype"). Op de wielkasten zijn afneembare vloerdelen bevestigd waarmee een vlakke laadvloer gemaakt kan worden. De laadbak is voorzien van een afneembare huif en met neergeklapte voorruit heeft het voertuig een zeer laag silhouet. De infra-rood reflectie kan door het toepassen van speciale verf met 22 tot 40 % worden gereduceerd. Het reservewiel is met een steun aan de langsligger aan de rechterzijde onder de laadbak opgehangen.

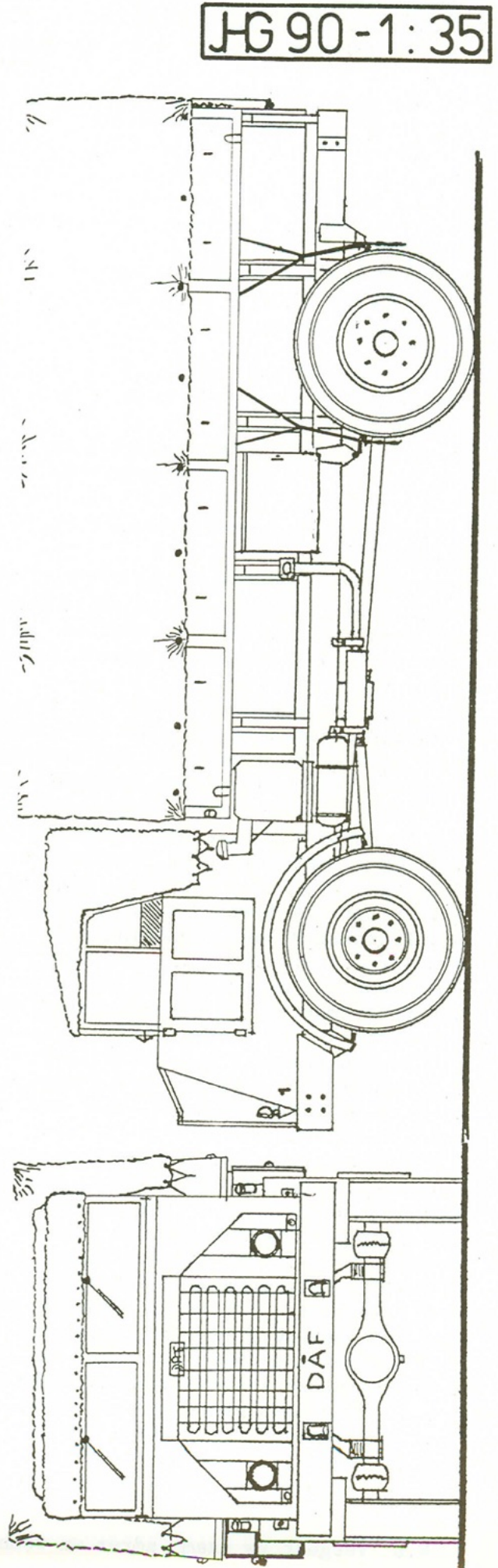
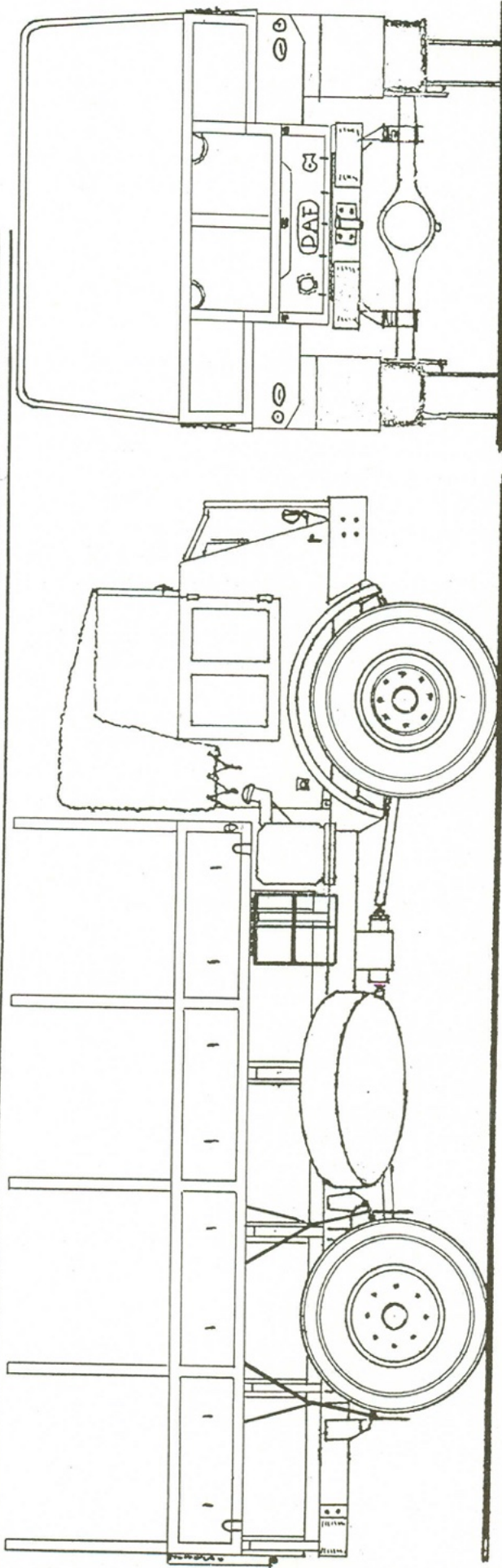
Het geheel gelaste chassis voldoet aan alle eisen welke door het militaire gebruik worden gesteld. Vanwege het feit dat het voertuig overwegend op de weg wordt gebruikt, is gekozen voor een conventionele aandrijving. De motor is een 6-cilinder Hercules JXC zijklep benzinemotor (102 pk. bij 3200 omw/min.) met een cilinderinhoud van 4,62 liter. Hieraan is een synchromesh versnellingsbak gebouwd met vier versnellingen vooruit en één achteruit. De tweede, derde en vierde versnelling zijn gesynchroniseerd. Vanuit de versnellingsbak gaat de aandrijfkracht via een korte tussenas naar de reductiebak met twee reducties, zodat over acht versnellingen vooruit en twee achteruit beschikt kan worden. Van de reductiebak lopen twee tussenassen naar respectievelijk de differentieelhuizen van de voor- en achterbrug. De voor- zowel als de achterbrug zijn door middel van bladveren en dubbel werkende hydraulische schokbrekers onder het chassis opgehangen.

De plaatstalen half-hoge cabine is geheel opgebouwd uit vlakke delen (dit ter vereenvoudiging bij productie en reparatie), heeft twee stalen kuipstoelen met een zitkussen en een neerklapbare voorruit. De cabine kan afgedekt worden met een canvas dak dat rust op de voorruit en twee bogen.

Technische gegevens:

Lengte	: 6,09 meter	Max. snelheid	: 85 km/uur
Breedte	: 2,43 meter	Kruissnelheid	: 60 km/uur
Hoogte met huif	: 2,78 meter	Draaicirkel	: 18 meter
Hoogte zonder huif	: 2,10 meter	Actieradius	: 650 km
Wielbasis	: 3,60 meter	Waadvermogen	: 0,75 meter
Spoorbreedte	: 1,90 meter	Laadvermogen	: 3000 kg
Bodemvrijheid	: 0,48 meter	Gewicht	: 4500 kg

DAF YA-314, 4x4, 3ton. vrachtauto, algemeen.

MODELBOUWNI EUWS

Kees van Meel, [REDACTED] stuurde ons enkele fotocopieën uit een catalogus van een Engelse firma Langley Miniature Models, die met name direct na-oorlogse vrachtwagens in model uitbrengt in schaal 1:76. Het interessante aan deze modellen is dat ze zich bijzonder goed lenen voor verandering in modellen van voertuigen die in WO2 werden gebruikt door RAF, British Army, R.A.S.C., etc. Met name interessant zijn de losse cabines van Foden (DG), Maudslay (Militant I & II), A.E.C. (1947). De vrachtwagens (4-assers) zullen wel op de snijtafel een as moeten inleveren om te veranderen in een 10 (of 12) ton 3-asser zoals die in de late 30-er en 40-er jaren veel in overall khaki drab rondreden, maar voor de echte liefhebber is dat geen bezwaar.

Kees heeft zelf nog niet besteld, maar gaat dat wel doen. Voor TWENOTters op fiets afstand wil hij wel een bestelling bij de zijne voegen, hij gaat géén dealer of postkantoor spelen.

Wie van deze gelegenheid gebruik wil maken, kan contact met hem opnemen. Elders in deze tank is een overzicht van het leveringsprogramma afgedrukt.

EUMES

JAN FRANKEMA

Deze Europese organisatie wisselt regelmatig haar tijdschriften aan elkaar uit. Twee keer per jaar wil het bestuur de clubleden in gelegenheid stellen copieën te bestellen van al het mooie wat in de bladen van onze buitenlandse zusterverenigingen te lezen valt.

Bestellen is eenvoudig. Stuur een copie van deze bladzijde naar mij op, kruis goed de gewenste nummers aan. Ook kan een briefkaart met de nodige nummervermelding. Stuur geen geld, u ontvangt een acceptgiro. De kosten zijn f 0,10 per copie + portokosten. Sturen naar: Jan Frankema, [REDACTED].

-
- 1 0 Tracteur Schneider CD tekening 1:76 (W01)
 - 2 0 ZIS 5 pontooncarrier, Rusland, vrachtauto, tekening 1:76
 - 3 0 M220 CDN, 2 1/2 ton, 6x6, Signals Van Truck (modern), tekening 1:76
 - 4 0 Pz Kpfw IV Ausf. C en D, tekening 1:72
 - 5 0 Kraanwagen Jeep, tekening 1:76
 - 6 0 Airportable GMC 2 1/2 ton Cargo Truck, artikel, tekening 1:35
 - 7 0 overzicht materiaal BEF na Duinkerken (UK)
 - 8 0 Experimentele KV tanks, artikel en tekening 1:35
 - 9 0 Trattice 40 Breda (It), vrachtwagen/trekker, tekening 1:76
 - 10 0 Guy en Humber, deel 5, artikel en tekening 1:35
 - 11 0 Humber S.P. 6-ponder A.T., deel 6, artikel en tekening 1:35
 - 12 0 Guy en Humber, deel 7, gaat over de Mark II en III
 - 13 0 LVT A1, variant van de beroemde Buffalo, tekening 1:76
 - 14 0 Artikel over Franse gemechaniseerde divisies 1935-1940
 - 15 0 T24, de eerste Sovjet tank, artikel en tekening 1:76
 - 16 0 Zeer uitgebreid artikel en tekening over de T26 + varianten (in het Frans)
 - 16A0 Alleen de tekeningen T26 in 1:35 (model 1931 en model 1933)
 - 17 0 AMX 10 P in het Griekse leger, tekening 1:35
 - 18 0 SdKfz 232, artikel + tekening 1:35 (in het Italiaans)
 - 19 0 Flammtiger, artikel + tekening (ongeveer 1:35)
 - 20 0 M20 Diamond T 12 tons truck, 6x4, artikel + tekening 1:35
 - 21 0 AMR Renault 1933, 1:35, van NKC. Modelkritiek
 - 22 0 Uitgebreid artikel van Frits Weisfelt over de M107 en M110 (in het Duits).
Toevoegingen van eigen artikelen in onze TANK
 - 23 0 Ombouwen van een Tiger 1 Ausf. H, 1:76
 - 24 0 De Hummer, deel 4 en 5, artikel + tekening (uit Oostenrijk)
 - 25 0 Bestelformulier HSV MODELBAU OOSTENRIJK

Groeten en veel bouwplezier,
JAN FRANKEMA.

N.B. Vergeet uw naam, adres en woonplaats niet!

LANGLEY MINIATURE MODELS

166 THREE BRIDGES ROAD
CRAWLEY
SUSSEX RH10 1LE
Tel: 0293 516329

RETAIL PRICE LIST - MAY 1990

KITS SENT BY RETURN OF POST - P & P £1 - OVER £10 POST FREE in U.K.

00 & 009 CATALOGUE	£2.20
00 MASTERBUILD HANDBOOK	£2.40
N CATALOGUE	£1.35
N MASTERBUILD HANDBOOK	£1.30
0 LISTS	S.A.E.
Langley Low Melt Solder (2x7cm sticks)	85p

We also have a range of Military figures, 54mm Medieval Knights, Romans, English Civil War, and 75mm Napoleonic. Plus a Fantasy Range; St. George & the Dragon; Pegasus etc. Please send a stamped addressed envelope for details.

00 VEHICLE KITS	
G1	6ton Scammell Mech horse lowside £ 8.95
G2	6ton Scammell Mech horse covered £10.25
G3	Scammell Scarab Mech horse lowside £ 8.95
G4	Scammell Scarab Mech horse covered £10.25
G6	Scammell 34' canvas covered trailer £13.79
G6a	Scammell 34' flatbed trailer £10.15
G10	Hansom cab (horse drawn) £ 5.40
G11	2 horse delivery trolley £ 5.40
G12	early Motor Cycle & rider £ 2.25 X
G12a	2 parked Motor Cycles £ 2.25 X
G13	Motor Cycle, rider & sports sidecar £ 2.70 X
G14	Motor Cycle & window cleaners boxcar £ 2.95
G15	Tumbrel/Farm cart £ 3.05
G16	Gypsy Caravan & camp fire £ 9.95
G17	Shand Mason Fire Engine & horses £ 8.50
G18	Victorian Horse Drawn Hearse £ 9.25
G19	single Horse Brougham £ 5.85
G20	2 horse Brougham £ 6.45
G21	Horse Drawn Omnibus & passengers £10.50
G22	Stanhope Gig £ 4.35
G23	1 horse 4 wheeled Parcel Van £ 6.20
G24	1 horse 2 wheeled Parcel Van £ 5.75
G25	1 horse Traders Van £ 6.20
G26	Farm Cart with team of Shire horses £ 9.35
G27	2ton Karrier Bantem Mech Horse (1946) £ 7.15
G28	2ton Karrier bantem Dustbin lorry " £10.85
G29	2ton Karrier Bantem Tipper lorry £ 8.55
G30	Scammell trailer lowside (1940 on) £ 4.70
G31	Scammell trailer covered (1940 on) £ 5.90
G32	Scammell trailer lowside (1955 on) £ 4.70
G33	Scammell trailer covered (1955 on) £ 5.90
G34	Leyland Hippo 19H/7 flatbed 1949 £14.45 X ?
G35	Leyland Octopus 22 0/1 flatbed 1949 £15.15
G36	Leyland Beaver 12 B/3 Tipper 1949 £11.50
G37	Leyland Beaver tractor unit 1949 £ 8.55
G38	Leyland Beaver 12B/1 flatbed £11.50
G39	Morris Commercial Van £10.30
G40	Morris Commercial Mail Van £10.30
G41	Leyland Steer 15 S/1 £11.50
G42	Leyland Octopus Bulk Tanker 1949 £17.25
G43	Leyland Beaver Milk Tanker 1949 £14.70
G44	Leyland Steer Brewery Tanker 1949 £14.70
G45	Leyland/Albion name plates £ 1.10
G46	Morris Telephone Utility Van £10.30
G48	Karrier Bantem Gully Emptier 1946 £10.95
G49	Albion Caledonian mid 1950's £14.00
G50	AEC Mammoth Major flatbed/deep rave £14.05
G51	AEC Monarch dropside 1947 £11.30
G52	AEC Mammoth Major bulk tanker 1947 £17.25
G53	AEC Mammoth Major flatbed 1947 £14.00
G54	AEC Mammoth Major dropside 1947 £14.70 X ?
G55	Leyland Beaver tractor 1955 £ 8.25
G56	" Octopus/Hippo dropside 1955 £15.15
G57	Maudslay Mogul Mark II 1947 £11.50 X
G58	Maudslay Maharajah tractor unit £ 8.25
G59	26' Tandem axle flat trailer 1950's £ 8.75
G60	Round Bulk Tanker trailer 1950's £ 9.85
G60a	Oval Bulk Tanker trailer 1950's £10.30
G61	Eagle low loader semi trailer 50's £ 8.75
G61a	Eagle draw bar bogie conversion £ 2.75
G62	4 wheel drawbar trailer 1950's £ 7.15
G63	Chemical tanker trailer 1950's £ 9.05
G64	Scammell Highwayman tractor unit 1955 £ 9.35
G65	" Highwayman & Ballast box 1955 £10.45
G66	Maudslay with Luton Back 1947 £13.50
G67	Maudslay Meritor/Maharajah flatbed £14.05
G68	Maudslay Meritor/Maharajah dropside £15.15
G69	Bulk tanker with drawbar £ 9.85
G70	Atkinson flatbed 1952 £14.25
G71	Atkinson dropside 1952 £15.35

00 VEHICLE KITS	
G72	Atkinson Tipper 1952 £17.25
G73	Atkinson tractor unit 1952 £ 9.35
G74	E.R.F. 8 wheel tanker 1947 £17.25
G75	E.R.F. flatbed - cab over 1947 £14.60
G76	Foden FG/FE Oval tanker 1952 £17.25
G77	Foden FG/FE dropside 1952 £15.15
G78	Atkinson Ballast Box & Generator '39 £13.25
G79	'canvas'covered Heavy Haulage trailer £13.50
G80	Foden DG flatbed - cab over 1938 £14.60
G81	Foden DG dropside 1938 £15.15 X ?
G82	Scammell 15/20LA tractor unit '40s £ 9.35
G83	Scammell Routeman Tipper 1960's £17.75
G84	Scammell Routeman Log/pole Carrier £15.15
G85	Scammell 45CD tractor unit 1939 £ 9.35

LORRY ACCESSORIES	
jewels for head/tail lights, signals etc. 1mm=6" in N scale; 3" in 00 scale; 1 1/2" in 0 scale.	
X1	6 each red, green, amber, white £ 1.60
X2	24 x red £ 1.60
X3	24 x white (crystal) £ 1.60
3mm=9" in 00 scale; 5" in 0 scale	
X4	20 x white (crystal) £ 1.60
X5	10 x 3mm white & 10 x 1mm red £ 1.60

X6	12 assorted Open Lorry Loads £ 2.95
X7	5 Tarpaulin covered lorry loads £ 2.95
X8	1947 Leyland cab £ 4.95
X9	1955 Leyland (mouthorgan) cab £ 4.95
X10	1947 AEC Mammoth Major etc cab £ 4.95 X
X11	1947 Maudslay cab £ 4.95 X
X12	1939 Atkinson cab £ 4.95
X13	1952 Atkinson Cab £ 4.95
X14	1947 E.R.F. cab £ 4.95 X
X15	1952 Foden FG/FE cab £ 4.95
X16	1938 Foden DG cab £ 4.95 X
X17	Gardener 5LW Diesel Generator £ 3.10
X18	Drivers & accessories set £ 2.25
X19	Lorry accessory set £ 1.85 X
X20	brass wing mirrors, plates steps etc. £ 2.45
X21	Ballast Box for tractor unit backs £ 3.25

DE BELEVENISSEN VAN EEN M113-CHAUFFEUR

door Henk Schepers

Ik ben in 1975 als TS'er (Technisch Specialist) in dienst gegaan. Na mijn infanterie- en rij-opleiding YA328 in Appingedam, kreeg ik mijn M113 rij-opleiding in januari/februari 1976 op het OCC in Ametsfoort. Dit was tevens de laatste rij-opleiding voor de M113 die in Amersfoort werd gegeven, want wij moesten de voertuigen piekfijn in orde maken voor afvoer naar het PIROC in Veldhoven.

Tijdens deze rij-opleiding krijg je ook een massa technische kennis opgeladen, wat later gelukkig goed van pas is gekomen. Naast onze klas (TS'ers) werd ook een dienstplichtigen-klas opgeleid en die werden echt in de watten gelegd. Als die bollen s'morgens wilden uitrijden leverden de verschillende controles altijd wel een dood blok op (dit is een trackblok waarvan de rubbers waar de trackpenbus in zit, versleten is) en dan hoefden zij deze niet te vervangen, maar daar werden dan TS'ers voor gepakt want die MOESTEN toch zo nodig! Het leek wel alsof de duvel er mee speelde, het gebrul was altijd "soldaat Schepers en soldaat Groepenhoff, hierkomen!".

Dus m'n maat en ik, gewapend met twee trackspanners, twee nieuwe blokken, bahco, koevoet, voorhamer, trackpenuitdrijver en een nieuwe trackpen daarheen waar de nood het hoogst was.

Wij hebben veel afgekankerd, dat kun je wel begrijpen, maar het heeft z'n vruchten wel afgeworpen. Bij de parate hap, waar ik later heenging en met m'n maat een prima team vormde, waren dooie blokken een fluitje van een cent, zowel op de kazerne als in het terrein.

De rij-opleiding ging voor de rest prima. Op een gegeven moment moesten we leren varen met de M113-familie. De theorie hadden we al gehad, het praktijk-varen zou bij Hedel op de Maas gebeuren (bij de Genie Brugbouwschool), doch toe wij ter plaatse aankwamen was er een hele dichte mist, te dicht om het binnenvaartverkeer geen last te bezorgen. Eerst wachtten we af, misschien klaarde het nog op, maar niks hoor. Dus gingen we maar weer naar huis terug, met achterlating van de voertuigen. Deze zouden later weer worden opgehaald.

Tijdens de rijlessen werd ook geleerd hoe je gebruik kon maken van de korte en lange "sticks" (er waren er van ieder twee). De stuursticks werkten als volgt: achter het grote motorluik voorin zit o.a. het stuurdifferentieel, bestaande uit twee schijven met brede bovenkant, waar olie op werd gespoten. Om deze schijven lag een versterkte band en als men "stuurde", werd die band aangetrokken. De wrijving tussen de band, olie en schijf zorgde voor de afremming van de track.

De korte "noodremsticks" werkten met oliedruk, net als schijfremmen op een personenauto, door middel van grote remblokken op enorme schijven. Jammer genoeg zaten ze veel te ver naar voren om in geval van nood gebruikt te kunnen worden, dus werden de lange sticks zo hard mogelijk aangetrokken.

Tijdens de rij-opleiding gebeurde er een ongeluk met één van de dienstplichtigen. Hij kreeg les op een M577 en heeft òf de linker stuurstick te lang vastgehouden òf zitten spelen met de blokkerknoppen boven op de stuursticks. In ieder geval raakte de linker track geblokkeerd zodat de M577 op de linker weghelft raakte waar op dat moment een Opel Kadett als tegenligger aankwam. Geen partij natuurlijk. De M577 schoot er met de linkerkant overheen en kantelde, de chauffeur van de Opel was helaas dood. De dienstplichtige had een zware shock, zeer begrijpelijk, en heeft de dienst verlaten. Onze rij-opleiding ging gewoon verder.

Eindelijk was het de grote dag, Rij-examen! Op de bewuste dag verlieten wij, na de nodige controles, de kazerne aan de achterkant, via de Vlasakkers naar de grote weg. Wij hadden ons intussen een bepaald ding eigen gemaakt bij het rijden en dat was de zit. We zaten iets naar voren met de schouders tegen de rubber rand, kin bovenop de rand en we hielden de spiegels vanuit de ooghoeken in de gaten.

Tijdens mijn examenrit moest ik dwars door Hilversum, via een winkelstraat die aan de nauwe kant is. Mijn rijstrook was vrij, aan de linkerkant van de weg stonden geparkeerde auto's. Komt er opeens een grote Amerikaanse bak tegemoet met een vrouw achter het stuur. Ik dacht, dat red ze nooit, maar toch door douwen. Fijn, als ze zo nodig moet dan moet het maar. Kin op de rand en het recht van de sterk-

ste. Het was zo nauw dat ze mijn bouten aan de achterkant wel heeft moeten raken, maar met die grote bak heeft ze er niets van gemerkt. De rij-examinator zei ook niets, dus maar weer verder.

Buiten de bebouwde kom zei hij opeens: "we kunnen wel wat harder", waarop ik hem antwoordde dat ik al de maximum toegelaten snelheid reed. Het enige wat hij zei was: "geen gelul, trap op dat gas!"

Op een gegeven moment waren we weer op de Vlasakkers, maar deze wegen werden niet gestrooid. Je weet wel, februari: nattigheid, sneeuw, vorst. Enfin, ik moest een rechtse bocht nemen en raakte in een slip, recht op een joekel van een zwerfkei af. Corrigeren met de linkerstick, verdomme, weer slip, rechterstick! Eindelijk uit de slip maar ik moest direct linksaf, dus linkerstick. Het leek wel een slipcursus, maar gelukkig liep alles goed af.

Terug op de kazerne dacht ik toch dat ik het rijbewijs wel kon vergeten, want de rij-examinator zei niks en liep direct naar binnen. Ik ging er achteraan en vroeg hem of ik nou gezakt of geslaagd was. Hij zei: "dat was toch prima hoe jij dat oploste, je bent natuurlijk geslaagd", wat een hele opluchting was.

Twee dagen na het examen moesten de voertuigen die nog steeds in Hedel stonden, worden opgehaald. Dit werd gedaan door de rij-instructeurs, maar ze kwamen twee chauffeurs tekort, zodat er bij de geslaagde TS'ers twee werden uitgezocht. Je kunt het al raden, Groepenhoff en ik zei de gek.

Wij met de hele club achterin een drietonner naar Hedel en ieder met een voertuig op weg. Niet in colonne, maar ieder voor zich. Ik denk dat de rij-instructeurs dit wel leuk vonden, want dan konden ze zich uitleven. Groepenhoff reed voor omdat hij de weg wist en ik niet en ik mag rustig zeggen dat hij stug doorreed, waardoor ik behoorlijk moest planken. Op een gegeven moment ontdekte ik tot mijn schrik dat mijn linker spiegel lam was geworden, maar gelegenheid om dat te herstellen had ik niet. Toen kwam het moment dat ik van de invoegstrook de Maasbrug op moest, zonder spiegel! Wij hadden allen als bijrijder een dienstplichtige bij ons die echter amper veertien dagen in dienst was. Ik vraag aan die jongen of de weg vrij is, maar ik krijg geen antwoord. Dan maar op goed geluk! Richtingaanwijzer uit en d'r op met de geit. Komt er opeens een auto langszij en gebaart naar achteren. Ik snapte niet wat hij bedoelde en reed maar verder. Na enkele kilometers waren we de rest kwijt en kwamen we bij een kruispunt met verkeerslichten. Zoals ik al zei, we reden behoorlijk hard, Groepenhoff kon nog net doorrijden maar ik moest een noodstop maken om niet door rood te gaan. Nadat ik stil stond, hoorde ik hoog piepend remgeluid en keek achterom. Daar stons een joekel van een vrachtauto nog geen meter van mij vandaan. Die was er dus bijna opgeknaald.

Na veel omzwervingen kwamen we weer bij de club en ik vertelde buiten tegen de wachtmeester wat er vermoedelijk gebeurd was bij de brug. We liepen naar de achterkant en inderdaad, er zaten groene metallic verfsporen op de bouten. Hij wreef er met zijn handschoen overheen en zei tegen mij: "je hebt niks gemerkt en niks gezien", waarop we het café ingingen voor een bak koffie met een cognacje tegen de kou.

De rest van de rit terug naar Amersfoort verliep zonder ongelukken, maar op de kazerne kreeg ik direct bezoek van de Marechaussee. Die vroeg of ik iets had gemerkt of gezien, wat ik natuurlijk met een stalen gezicht ontkende.

De resterende tijd in Amersfoort werd gebruikt om de voertuigen gereed te maken voor overplaatsing naar het PIROC (Pantser-Infanterie Rij-OpleidingsCentrum). Toen de rij-opleiding er op zat en men wist naar welke parate eenheid wij werden gestuurd, ben ik naar de 41 Pagnacie (Pantsergeniecompagnie) in Hohne, BRD gegaan en Groepenhoff naar de 12 Pagnacie in Nunspeet.

Nog enkele wetenswaardigheden over de M113:

- wist u dat de M113 C&V sneller optrekt dan een Mercedes D200?
- wist u dat je nooit met een M577 commandobak met omhoog staande radio-antennes een spoorwegovergang met bovenleiding moet oversteken? De radio's kunnen daar echt niet tegen!

Dit was het einde van Deel 1, wordt vervolgd.

MODELBOUW

Model: M113A1 met Vulcan snelvuurkanon

Door : Wim Vink

Ieder heeft zo zijn voorkeur voor militaire voertuigen. De mijne gaat uit naar zo ongeveer alles wat na de 2e wereldoorlog is geproduceerd en in het bijzonder de M113-familie. Modellen bouw ik het liefst in combinatie met een diorama. Ook hierbij heb ik een voorkeur en wel voor Israelische en Vietnam-diorama's.

Van de M113 zijn tot nu toe ruim 150 varianten verschenen, waardoor je als modelbouwer voorlopig wel even vooruit kunt. Ik zal trachten in het kort mijn ervaring te verwoorden bij de bouw/ombouw van de Vulcan ("Hot Chocolate", VADS, Vulcan Air Defence System, 20 mm.). Het is een luchtafweerwapen dat in Vietnam met veel succes werd ingezet tegen gronddoelen.

Ik heb deze versie zo nauwkeurig mogelijk gebouwd. Als basis diende een Tamiya M113 in schaal 1:35. De kwaliteit van deze Tamiya set is in één woord uitstekend. De ombouwset kwam van Peddinghaus. Hierover moet ik helaas minder kort zijn: een slechte en grove afwerking, slechte pasvorm, luchtbellens in de resin-delen, veel onderdelen zijn te groot of te klein. En dan de prijs: ruim f 90,- !! Maar ja, je wilt deze versie graag bouwen en wat doe je dan.....? Inmiddels is van Verlinden ook een Vulcan ombouwset aangekondigd. Deze zal de helft goedkoper zijn en ongetwijfeld volgens de Verlinden traditie, fraai afgewerkt en gedetailleerd met veel extra's.

Eerst heb ik het basisvoertuig gebouwd, op de bovenkant na. Dit leverde natuurlijk geen enkel probleem op. Daarna werd de ombouwset aangepakt. Een erg lastig probleem. Maar na het nodige schuren, vijlen, plamuren en zweten is het toch aardig gelukt. Het is geen doen om precies aan te geven wat er allemaal aan moest gebeuren. Foto's zijn hierbij het beste hulpmiddel.

Na de bouw/ombouw werd het gehele model gespoten met Tamiya XF 62. Na een uurtje drogen werden enkele plaatsen zoals luiken, verhogingen, enz. met een weinig Tamiya XF26 bespoten. Veel modelbouwers spuiten hierna een laag matte vernis op het model voordat ze gaan weatheren. Ik doe dit nooit. Niet om eigenwijs te zijn, maar zonder deze vernislaag gaat het ook goed, dus waarom zou ik dat dan doen?

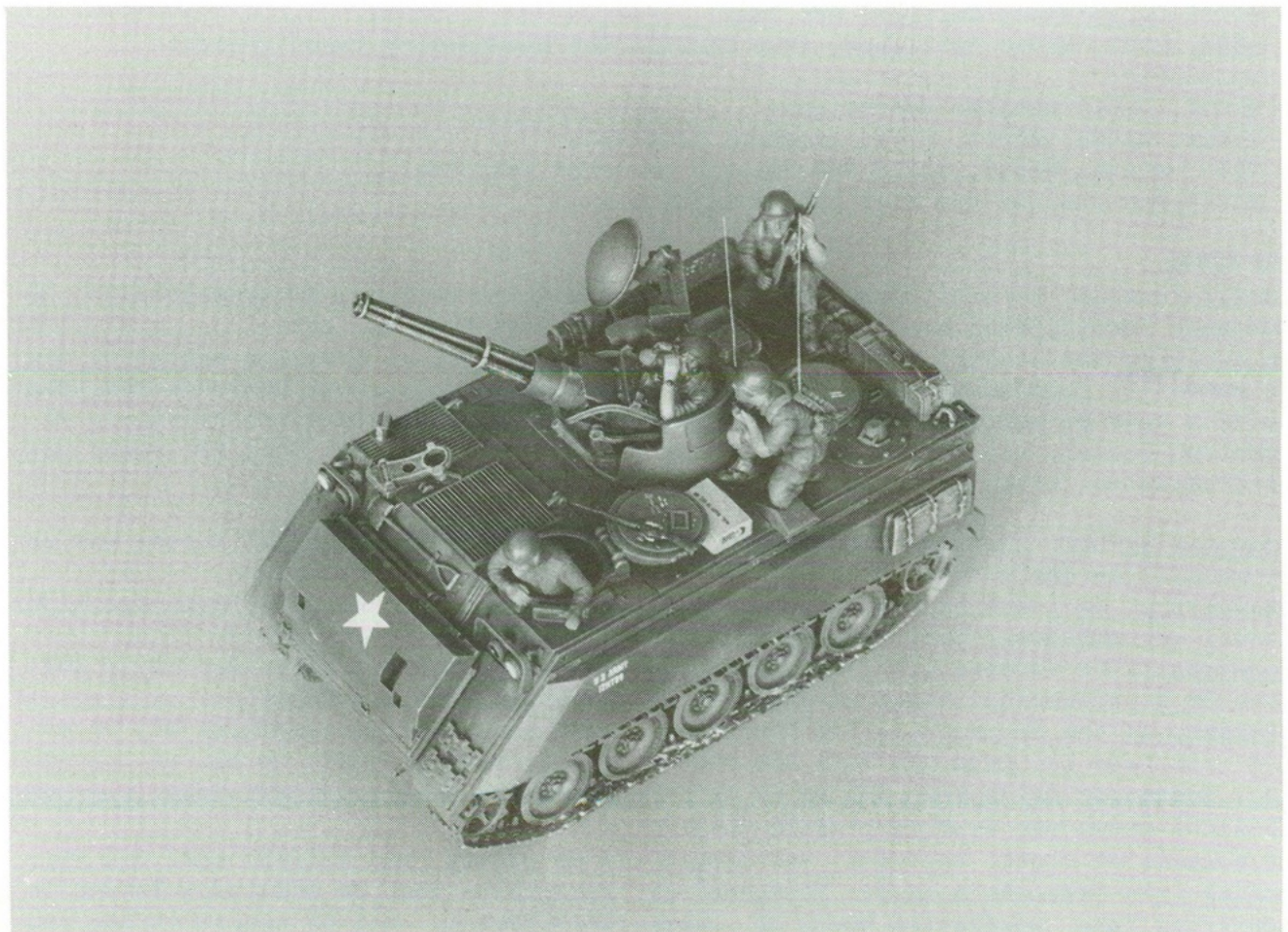
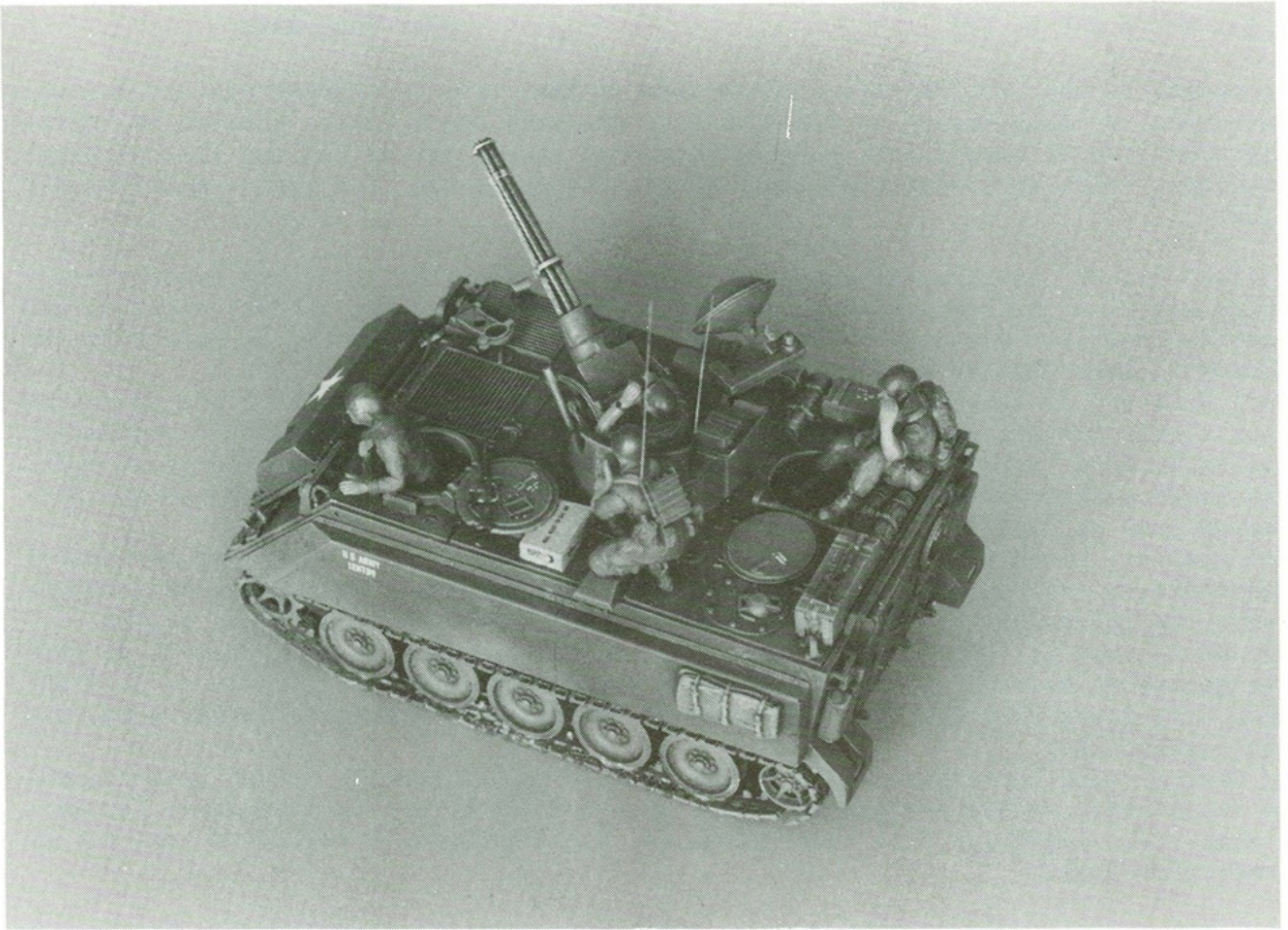
Na een dagje drogen verf ik de verschillende kleine onderdelen zoals wielen, machinegeweer, Vulcankanon, bepakkingen en gereedschappen. Daarna weer een dagje drogen en dan wordt het geheel gewetherd met een mengsel van terpentijn en bruin/zwarte olieverf. Vervolgens weer een dag drogen. Daarna drybrushen en metaliseren. Dit metaliseren doe ik met pure Tamiya XF16. Dus niet verdunnen of mengen. Een platte kwast (marterhaar) doop ik in deze verf en veeg hem dan héél goed af aan een doekje. Bijna alle verf moet verwijderd worden. Je moet nu vele malen met de kwast over het te behandelen deel gaan om er iets van te kunnen zien maar het resultaat oogt erg goed. De verf droogt snel, dus ook in de kwast die daardoor regelmatig met water schoongemaakt en vervolgens gedroogd moet worden, voordat je verder kunt gaan. Als laatste worden de lampen en de antenne geverfd.

De rupsbanden zijn te lang. Ik kort ze gewoon in (één schakel is voldoende) en plak ze, nadat ik ze heb geschilderd, vast aan de wielen. Ik verf ze eerste helemaal zwart, daarna drybrushen met donker zilver. Hierna schilder ik alle rubberdelen één voor één bruin.

Als allerlaatste worden de decals aangebracht. Ik gebruik nooit die van Tamiya maar altijd die van Verlinden. Deze zijn erg mooi en blijven altijd goed zitten.

Een ieder die deze variant ook gaat bouwen, wens ik veel plezier en succes!

Wim Vink.

DE HUMMER (2)

door Theo Naus

In nummer 83 van DE TANK stond reeds een artikel over de HUMMER van de hand van Gert Mons. Onlangs kregen we van Theo Naus eveneens een artikel, waarvan de redactie vindt dat er zoveel interessante dingen in staan, dat we het met veel genoegen plaatsen. Beide artikelen overlappen elkaar wel iets, maar dat zult u geen bezwaar vinden.

In 1981 kon de Amerikaanse industrie inschrijven voor de productie van een nieuw "High Mobility Multi-purpose Wheeled Vehicle (HMMWV)". Het nieuwe voertuig zou moeten dienen ter vervanging van, hou je vast, de M151 Ford MUTT, de M274 Mule, de M561/M792 Gama Goat en de M880 Dodge.

In 1982 kreeg AM General de financiën verstrekt voor de bouw van 12 pre-productie voertuigen. Hiermee zou men tests gaan uitvoeren op het gebied van o.a. brandstofverbruik, koud weer starten en de mogelijkheden voor luchttransport en droppen. Daarnaast werden verschillende wapensystemen beproefd, zoals de TOW, 40 mm. granaatwerpers en 7,62 en 12,7 mm. machinegeweren.

Het voertuig bleek uitermate geschikt te zijn en op 22 maart 1983 kreeg AM General een contract voor de productie van 54.973 voertuigen in 15 verschillende uitvoeringen, te leveren in een periode van 5 jaar, totale waarde 1,2 biljoen dollar.

Het US Accounting Office (rekenkamer) gooide echter roet in het eten in de vorm van gepeperde kritiek. Als gevolg daarvan werden het Run Flat systeem en de Black Hawk Lift Capability van het programma geschrapt. Ook vanuit de Senaat ondervond men tegenwerking.

AM General ging ondertussen door met het testen van de Hummer. Op het testprogramma stond onder andere het gedrag in Europees terrein en het waadvermogen. Het programma viel tijdelijk stil toen bleek dat bij snelheden boven 104,5 km/ uur de aandrijfjas brak.

Toch overwon men alle tegenslagen en kritiek en de serie-productie kon in januari 1985 beginnen. De Hummer wordt gemaakt in de volgende versies:

- M998 Cargo/Troop Carrier;
- M1038 Cargo/Troop Carrier, met lier;
- M996, M997, M1035 Ambulance, twee hiervan met bescherming tegen granaatsplinters;
- M1037, M1042 Shelter voertuigen;
- M1025, M1026, M1043, M1044 Armament Carriers;
- M966, M1036, M1045, M1046 TOW Missile Launcher Vehicles;
- M1069 Gun Tractor for M109 155 mm Light Gun.

HET MODEL.

Inmiddels zijn verschillende Hummers als bouwpakket te koop of aangekondigd. De volgende beschrijving heeft betrekking op de Italeri doos nr. 247

De benaming die Italeri gebruikt, M998, is onjuist. Het is namelijk een model van de M966. De doos bevat twee gietramen voor het voertuig, een voor de TOW, een heldere voor de ruiten en een decal velletje. Met dit laatste kan overigens alleen een Hummer van het US Marine Corps gemaakt worden. Mijn doos had nogal wat uitdrukpunten. Laten we de bouw stap voor stap doorlopen:

Bouwstap 1: het chassis. Dit bestaat uit een ongelooflijk aantal delen. Wie de voorwielen in een andere stand wil zetten, moet de delen A5 aanpassen.

Bouwstap 2: de bouw van de motor- en transmissiedelen en de laadvloer. Wie zijn Hummer wil ombouwen, moet hier al ingrijpen.

Bouwstap 3: de verdere afwerking van de onderkant van het voertuig. Tot zover volgens de bouwtekening. Vanaf nu komen de aanpassingen en extra details.

Bouwstap 4: aan de rechterzijde heeft de Hummer een ventilatie-opening bij de motor (zie foto 1). Lijm op deel B38 enkele strips plastic sheet om dit te simuleren. Tussen de delen B42, B43 en de motorkast van B21 blijft een gat open. Dit kun je dicht maken met stukken plastic sheet.

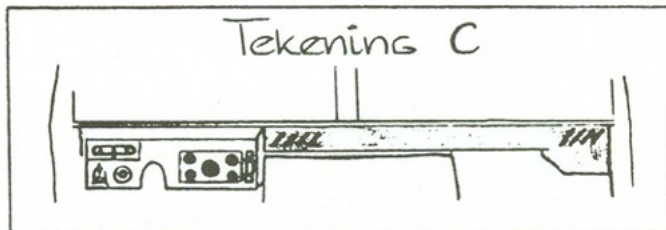
Vervolgens de vloer. Ongeveer ter hoogte van de plaats van A35/A36 komt een verhoging (zie tekening A no.C). Vermoedelijk een plaats voor de schutter. Tussen de achterste twee wielkasten horen de extra TOW-raketten. Hoe de rangschikking is,

weet ik niet. Bedek e.e.a. zoveel mogelijk met uitrustingsstukken (tekening A no. B). Bij de Hummer die ik gezien heb was de laadvloer vanaf de verhoging bedekt met een plaat (tekening A no.A). Aan de achterklep B41 zitten vier riemen voor de bevestiging van uitrusting zoals zeilen e.d. Langs de onderste balk van B41 zijn vijf gaten geboord (zie foto 2).

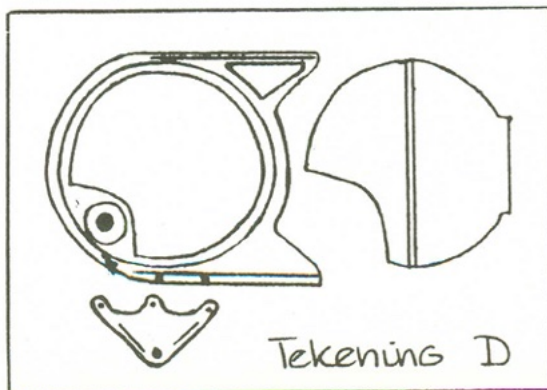
Bouwstap 5: de motorkap en de grill kunnen zo geplaatst worden. De bumper A53 komt niet overeen met uitvoeringen die ik gezien heb. Er horen maar drie gaten in te zitten. Vervang hem door een zelf gemaakte. Verder horen er twee ogen aan te komen. De Hummers die in gebruik worden genomen, worden vaak voorzien van "cow-bars". Van een veel voorkomend model heb ik foto's gezien (zie tekening B).

De deuren B51/B52 kunnen geopend worden; de achterste deur wat moeilijker, omdat dan de scharnieren vervangen moeten worden. De binnenkant van de deur kan nog wat verfijnder weergegeven worden. De ruitwissers aan ruit B45 zijn verkeerd. Bij de Hummer staan de bladen in het verlengde van de wisserarmen en niet schuin erop zoals bij de bouwdoos. Dit is echter moeilijk te veranderen. Na de montage van B45 kun je het dashboard nog uitbreiden. De ruit heeft een strip die loopt vanaf het instrumentenbord naar rechts. Plak hiertegen een strip volgens tekening C. Het betreft hier de verwarming, toch een deel dat niet vergeten mag worden.

Nu komt de bouw van de elektronische apparatuur. Allereerst de radio. Die staat op een rek tegen het dashboard. Het bedieningspaneel wijst naar achteren. Gebruik hiervoor de radio uit de Ford MUTT bouwdoos van Tamiya of een radio uit de NATO radio set van Verlinden (nr.198). Onder het platform van de radio staat een extra bedieningsapparaat voor de TOW. Dit is verbonden met

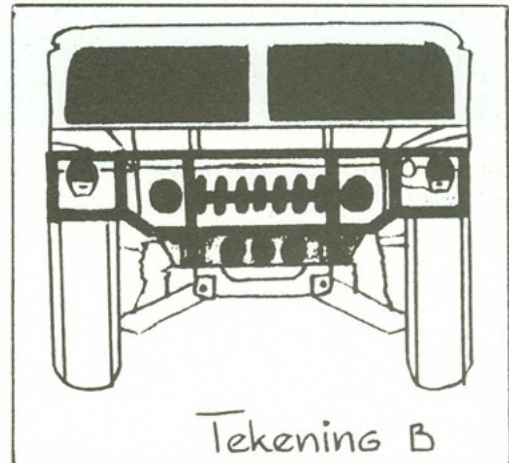
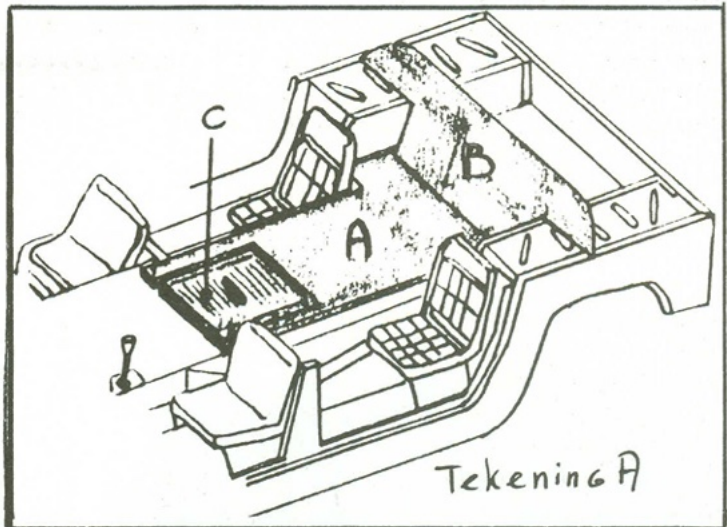

het apparaat bovenop. Het zal wel als back-up dienen bij storingen of bij schade. Bouwstap 6: de wielen. Als je foto's van een echte Hummer bekijkt en vergelijkt met de bouwdoos, dan lijken de banden in de doos te smal. Ik kan dit echter niet met zekerheid zeggen. Wel staat vast dat het profiel fout is. Verder zijn de velgen niet goed. De delen A58 steken te ver uit. Ze horen gelijk te liggen met het omringende velggedeelte. Vrij de brede kop gelijk met de rest van de stift. Duw de

stift in zijn opening in de velg tot beide gelijk liggen. Lijm de stift vast en verwijder aan de binnenzijde van de band het uitstekende gedeelte. Het wiel moet nu wel vastgelijmd worden.

Bouwstap 7: hierin schuilt de grootste fout van de bouwdoos. In eerste instantie vond ik het jammer dat Italeri de luiken van C76 dicht had gelaten. Bij nadere bestudering van foto's viel echter op dat C76 spiegelverkeerd is. Het hele ding moet opnieuw gemaakt worden. Ik heb de ring verwijderd en de rest van

sheet gemaakt. Ook de TOW stelt teleur. Vergeleken met Tamiya's apparaat uit de Ford MUTT bouwdoos vertoont hij een gebrek aan details. Daarnaast is bij Italeri een raket in de werper geplaatst, vuurgereed dus. Ook dit sluit een aantal mogelijkheden in een diorama uit. Probeer dus een Tamiya TOW te gebruiken (tekening D). Voor de antenne op het dak komt een afwijzer.

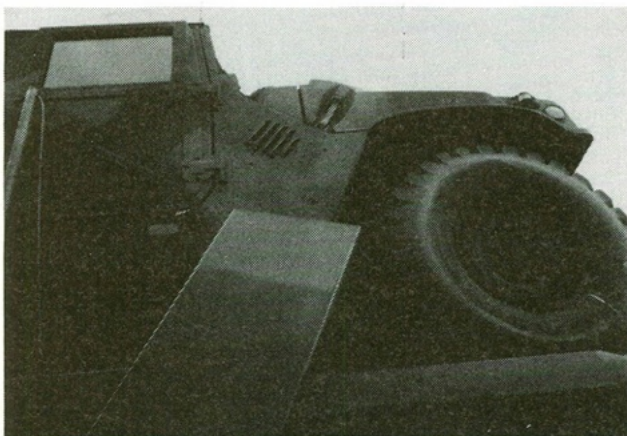

Foto 1. De ventilatiegaten aan de rechterkant die bij het model ontbreken.

Foto 2. De achterzijde van de Hummer, met de riemen en de gaten.

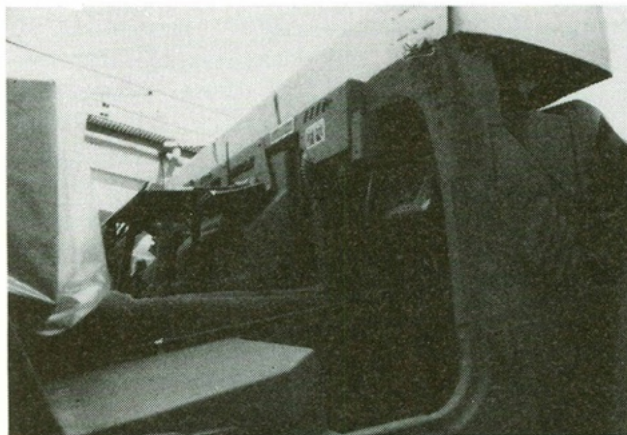

Foto 3. Foto van de verwarming en het plateau voor de radio.

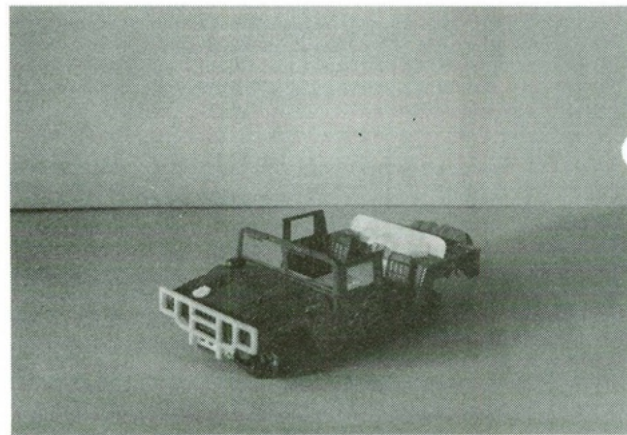

Foto 4. Het voertuig tijdens constructie. Goed zichtbaar de veranderingen; de bumper en 'cowbar', het interieur.

EEN THEORIELES OVER GESCHUT.

Bij de bespreking van geschut zal ik misschien termen gebruiken die niet voor iedereen duidelijk zijn, daarom dit artikel.

De door mij gebezigde termen zijn gelijk aan die welke voorkomen in het Voor-schrift "Geschutkennis Elementair" van de Koninklijke Landmacht. Daarnaast zullen ook enkele buitenlandse termen worden gebruikt, omdat veel literatuur nu eenmaal in het Engels of Duits is geschreven.

Onder GESCHUT verstaan we elk wapen waarmee gevraagd wordt en waarvan het kaliber (dat is de inwendige diameter van de schietbuis) groter is dan 15 millimeter. Nu gaat dit niet in alle gevallen op, want wapens zoals mortieren, raketwerpers en TLV's vallen buiten deze regel omdat deze wapens niet zijn ingedeeld bij de Artillerie.

Een stuk geschut is of "zelfvoortbewegend" of voorzien van een inrichting om te worden "getrokken". Een voorbeeld van de eerste soort is: "Kanon, middelzwaar, zelfvoortbewegend, 155 mm, M109A2. Een voorbeeld van getrokken geschut is de "155 mm Houwitzer M 114". Ook tanks zijn uitgerust met geschut.

Tactisch wordt het geschut als volgt verdeeld:

- . luchtdoelgeschut (TL) bij de Luchtdoelartillerie;
- . veldgeschut bij de Veldartillerie;
- . koepelgeschut bij de Cavalerie.

DE INDELING VAN GESCHUT.

Men onderscheidt bij geschut Kanonnen, Houwitzers en vroeger ook nog Mortieren.

- . Een kanon heeft een schietbuislengte van meer van 30 kalibers. Door de lange schietbuis is de aanvangssnelheid (Vo) van het projectiel zeer groot. De baan is daardoor nagenoeg vlak (vlakbaangeschut). Met een kanon wordt dan ook meestal op zichtbare doelen geschoten: tanks en luchtdoelgeschut (Engels: Gun; Frans: Canon; Duits: Kanone).
- . Een houwitzer heeft een schietbuislengte van 20 tot 30 kalibers. De Vo is niet zo hoog waardoor het projectiel een gebogen baan heeft (krombaangeschut) (Engels: Howitzer; Frans: Obice; Duits: Haubitze).
- . Een mortier heeft een schietbuislengte van minder dan 20 kalibers, het kaliber is meestal groter dan 200 mm. Tijdens het vuren maakt de loopas een hoek van 45 graden of meer met de horizontaal. Het gevolg is dat het projectiel nagenoeg loodrecht op het doel terecht komt (Engels: Mortar; Frans: Mortier; Duits: Mörser).

NB: in de tegenwoordige tijd worden mortieren niet meer gebruikt. Ze vonden voornamelijk toepassing als "belegeringsgeschut" (Engels: siege guns). In WW2 gebruikten alleen de Duitsers nog Mörser, bijvoorbeeld de 60 cm. Mörser "Karl".

De infanteriewapens die wij mortieren noemen, met een kaliber van 2 inch tot 120 mm, werden door de Duitsers dan ook "Granatwerfer" genoemd.

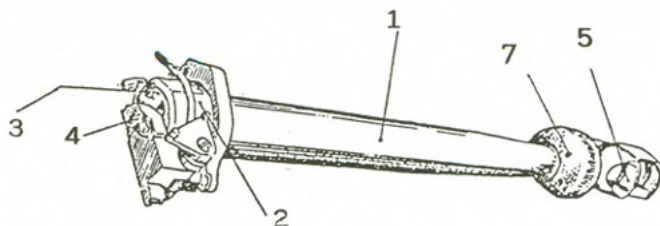
SAMENSTELLEDE DELEN.

Een stuk geschut bestaat uit twee hoofddelen: het KANONGedeelte en het AFFUITgedeelte.

Het kanongedeelte heeft alleen betrekking op het schot zelf, het affuitgedeelte ondersteunt en geeft de richting aan het kanongedeelte en maakt het geheel verplaatsbaar.

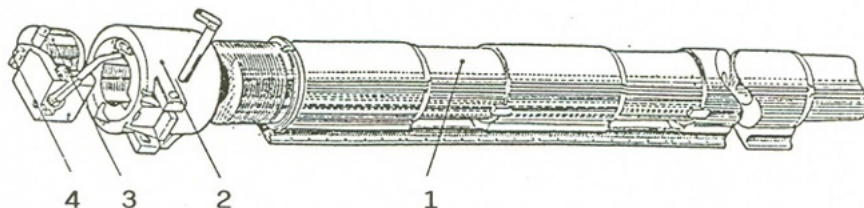
Het kanongedeelte bestaat uit:

- 1. schietbuis
- 2. kulas
- 3. sluitstukmechanisme
- 4. afvuurmechanisme

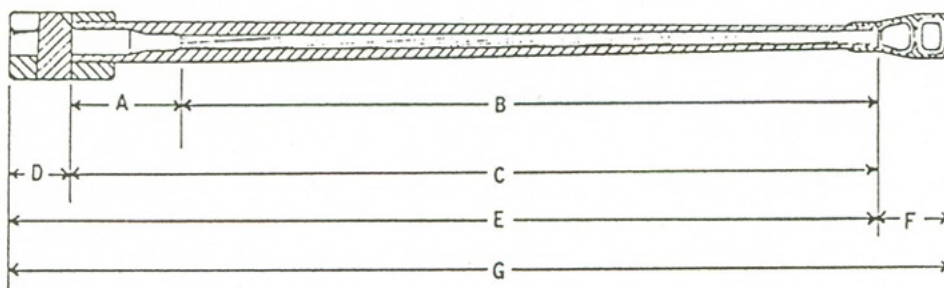

en niet altijd aanwezig:

- 5. mondingsrem
- 6. mondingsvlamdemper
- 7. gasafzuiger
- 8. isolatiedekens

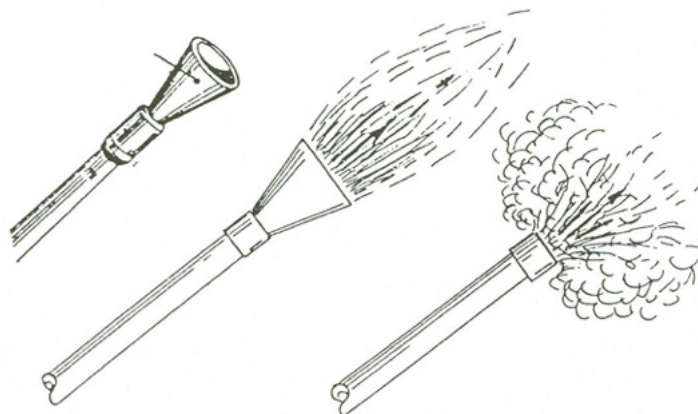
Hieronder een tekening van het kanongedeelte in doorsnede. De namen van de delen zijn met letters aangegeven.

- A: kamer/chamber
- B: gedeelte met trekken en velden/rifle section
- C: kamer + schietbuis/bore
- D: sluitstuk + afvuurmechanisme/breech
- E: complete schietbuis/in U.S.: "cannon"
- F: mondingsrem/muzzle-break
- G: totale lengte/overall length

Bij Amerikaans en Brits geschut wordt de looplengte in kalibers aangegeven door de "length of bore" (C) te delen door het kaliber; bij Duits geschut wordt de totale lengte (G) gedeeld door het kaliber. Dit te weten is gemakkelijk bij het opmeten van de verhoudingen als op een foto zowel monding als sluitstuk te zien zijn. De lengte van de 7,5 cm PaK 40L/46 is dus $75 \times 46 = 3450$ mm.

De mondingsvlamdemper dient om de mondingsvlam bij het afvuren te verminderen en te bundelen. Hierdoor wordt de schutter niet verblind bij het afvuren van het schot. In moderne tanks wordt dit opgelost door bij het afgaan van het schot de richtkijkers af te sluiten.

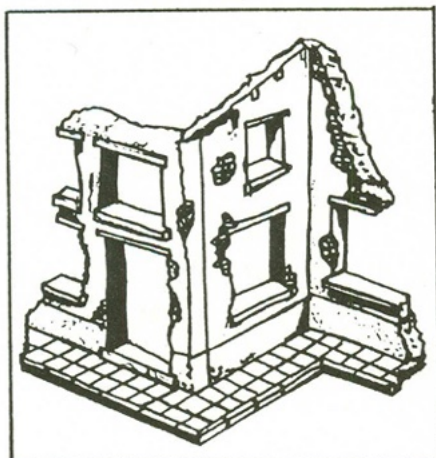

De mondingsrem is ontworpen om de terugstoot tijdens het schieten te verminderen. De richting van de voortdrijvende gassen wordt omgekeerd waardoor er een tegengestelde kracht wordt uitgeoefend die de terugstoot gedeeltelijk opvangt. De tekening op de volgende bladzij verduidelijkt dit.

wordt vervolgd

Gebouwen.

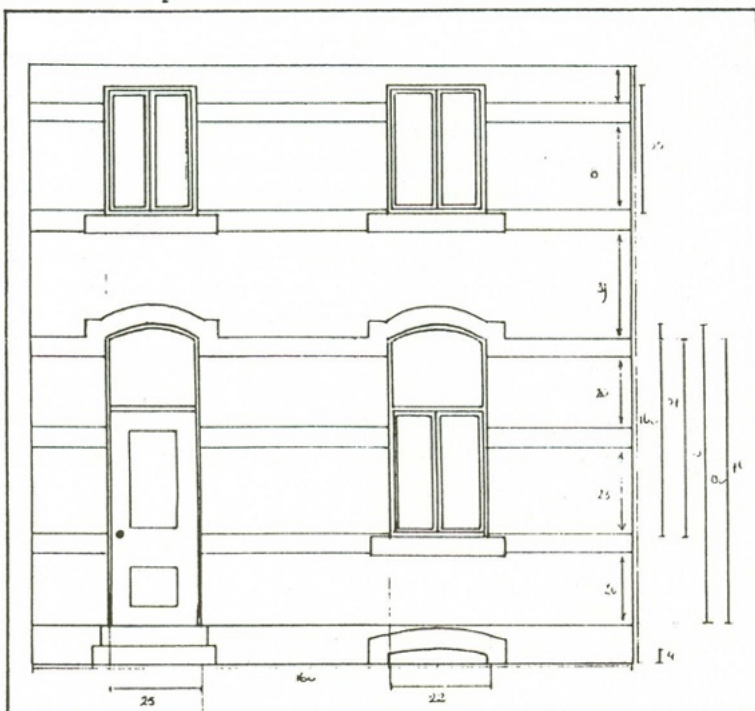
Als een scene zich in de buurt van een dorp of stad afspeelt, horen er ook een of

meerdere gebouwen bij. Er zijn enkele firma's die gebouwen van gips op de markt brengen. Jammer genoeg zijn dit bijna altijd kapot geschoten huizen, zoals deze hiernaast afgebeeld. Zoiets komt inderdaad van pas als je een deel van een slagveld wilt uitbeelden. In sommige diorama's zul je echter ook onbeschadigde gebouwen willen hebben, zoals bijvoorbeeld bij moderne voertuigen op manoeuvre. Het is ook niet leuk om op ieder diorama dezelfde ruïnes te zien staan. Dus zul je zelf aan het bouwen moeten slaan. Daarbij komen een paar catalogi van fabrikanten van modelbouwscenery, zoals Pola of Faller, goed van pas. Hieruit kun je vaak aardige ideeën opdoen.

Bij het ontwerpen van een huis moeten een aantal afmetingen in het oog worden gehouden. Een deur moet minstens 2 meter hoog zijn (1:35= 5,7 cm), in oude huizen zelfs meer. De hoogte van een verdieping in een niet te oud huis bedraagt 2,50 tot 2,80 meter (1:35=7,1 tot 8 cm), inclusief de dikte van de vloer. In oude huizen kan dit zelfs tussen de 3 en 4 meter liggen (1:35= 8,5 en 11,4 cm). Bovendien is de plafondhoogte op de begane grond meestal groter.

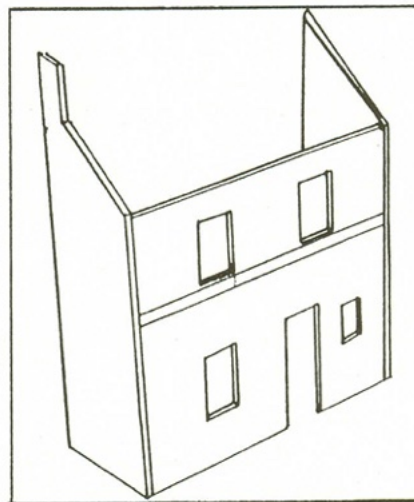
Van het bedoelde huis wordt allereerst een tekening gemaakt. Dan volgt de bouw. Als eerste maak ik van 3 mm dik triplex de muren met daarin de gaten voor ramen en deuren. De vier (of minder) wanden worden vervolgens in elkaar gezet.

Het gebouw wordt nu aangekleed.

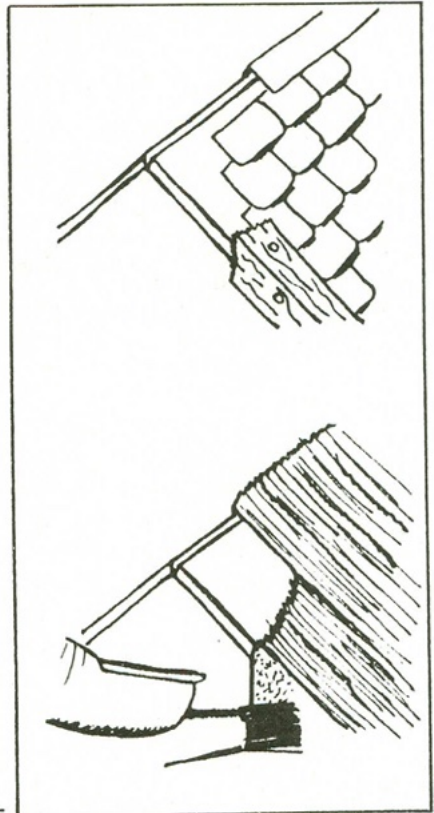
Ik vind een bakstenen muur het moeilijkst om te maken. Dus als iemand nog een tip heeft! Voor de voorbedrukte stukken karton voel ik niet veel. En om de bakstenen één voor één in klei te ritsen, is onbegonnen werk. Gestucadoorde muren zijn een stuk eenvoudiger. Hiervoor gebruik ik altijd DARWI WHITE MODELLING PASTE, een zelfdrogende klei die vrijwel niet krimpt. Een vergelijkbaar produkt is DAS PRONTO. Onder dit stucwerk kunnen op bepaalde plaatsen natuurlijk bakstenen tevoorschijn komen als gevolg van ouderdom en slijtage. Als deze zelfdrogende klei platgerold wordt, kunnen er ook stenen uitgesneden worden om een natuurstenen muur van te maken. De stenen kunnen met witte houtlijm "gemetseld" worden.

Een andere manier om zo'n muur te maken is kartonnen stenen op triplex plakken en hier later een dunne laag alabastine pap overheen smeren om er een geheel van te maken. Als de muren droog zijn worden de ramen en deuren aangebracht. Deze kunnen van hout of van plastic zijn.

Dan volgt het dak. Ook nu weer eerst een houten ondergrond maken. Dakpannen zoals wij die kennen, zijn moeilijk te maken. Het makkelijkst is een leien of rieten dak. Bij een leien dak worden de leistenen van sheet gemaakt. Snij repen sheet van de gewenste breedte en vervolgens de pannen van de gewenste lengte. Maak de zij-kanten wat ruwer met een vijl en plak ze op het dak. Ook dit is weer een monnikenwerk, doch het loont ook hier de moeite. Op de nok van het dak en langs de schoorsteen kan met dunne sheet een loden lijst gelegd worden. Regengoten maak je van U-profiel en het dak wordt langs de geveleinden met planken afgemaakt.

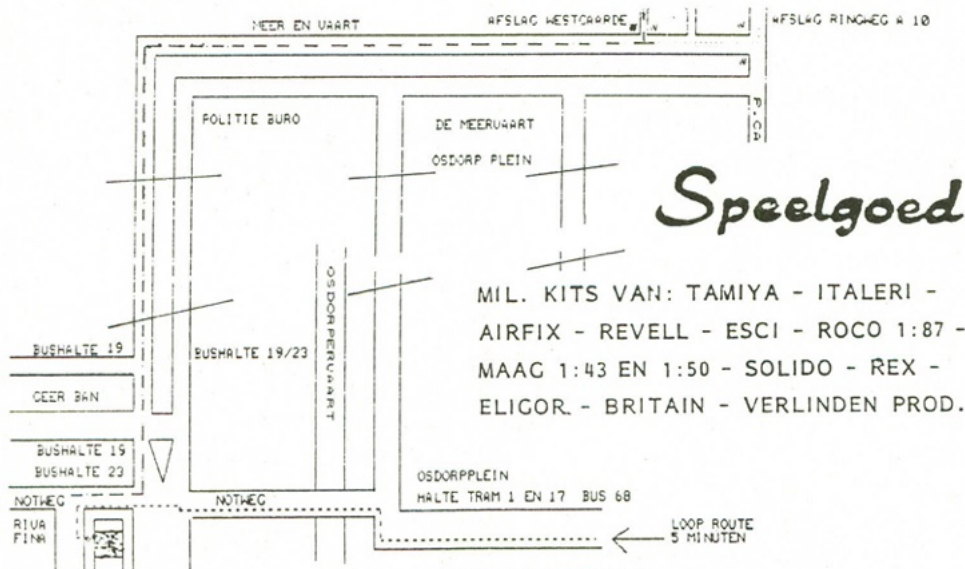
Een rieten dak maak je door strengen wol te drenken in water met een afwasmiddel en op het dak te leggen, dat van tevoren met een dikke laag witte houtlijm moet zijn ingesmeerd. Als alles droog is verf je de wol en over de natte verf strooi je graspoeder. De geveleinden worden afgewerkt met modelleerklei. Daarna wordt het geheel nog eens geverfd.

Verlinden Productions brengt een serie posters uit om huizen e.d. aan te kleden. Een goede manier om deze dingen aan te brengen is de volgende: leg de poster in het water en laat hem helemaal doordrenken. Haal hem er dan uit, doe een beetje witte houtlijm op de achterkant en plak hem tegen de muur. Doordat het papier nat is, zal het zich helemaal tegen de contouren aanstellen. Als alles droog is kun je met een wash van terpentijn en zwarte verf de zaak verouderen.

Een manier om allerlei teksten op muren te schrijven is, behalve ze te kopen, gebruik te maken van een velletje Tipp-ex. Houdt het tegen de muur en schrijf de tekst op het velletje. De tekst zal op de muur verschijnen.

wordt vervolgd

Speelgoed Otten

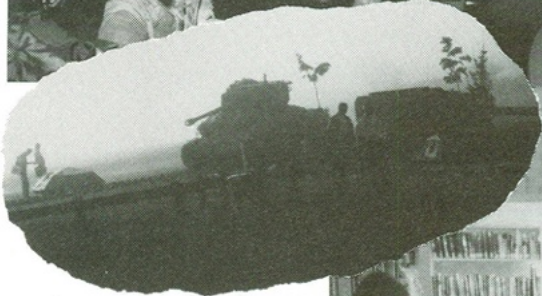
MIL. KITS VAN: TAMIYA - ITALERI -
 AIRFIX - REVELL - ESCI - ROCO 1:87 -
 MAAC 1:43 EN 1:50 - SOLIDO - REX -
 ELIGOR. - BRITAIN - VERLINDEN PROD.

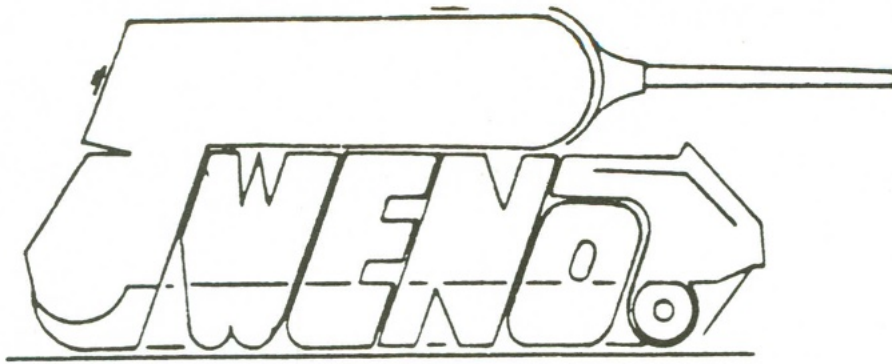
SPEELGOED OTTEN
 MINIATUUR AUTO SPECIALIST
 NIEUWE LAAN 7 EN 67
 1068 CA AMSTERDAM
 TEL. 020 190338
 TEGEN OVER RIJVA FINN

OPENINGSTIJDEN: HIRANDAG VAN 12 TOT 6 UUR
 DINSD. TOT MET VRIJD. VAN 9 TOT 6 UUR
 ZATERDAG VAN 9 TOT 4 UUR
 DONDERDAG HOOPRUOND VAN 7 TOT 9 UUR

NIEUW ADRES VANAF 1 NOVEMBER

Bezoek Museum Bovington England 13-10-'90

BESTUUR:

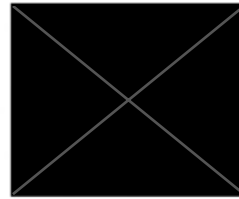
Voorzitter : Rob Evers
Secretaris : Johan Groen
Vice-voorzitter : Joop v.d. Weerden
Penningmeester : Kees Blijleven
Jeugdzaken : Jan Frankema
Lid : John Janse

REGIOCOORDINATOREN:

Noord-Holland : Jan van Veen
Noord : Jan Veenstra
Midden : Gert Mons
Zuid-West : Jan Verhulst
Zuid-Oost : Vacant !!

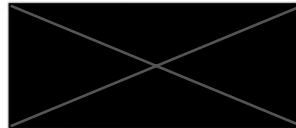
ADRESSEN:

Secretariaat:

Jeugdzaken :

Redactie :

Postbank : 3026112
t.n.v. TWENOT
Heiloo

Contributie : t/m 18 jr: f. 15,==
> 18 jr: f. 20,==

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek Vraag en Aanbod kunnen de leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELN EN/OF AFBEELDINGEN IS ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE NIET TOEGESTAAN !

REDACTIONEEL

Het artikel dat u op dit moment leest, is het eerste artikel van alweer de laatste TANK van 1990. Het was mijn debuut-jaar als redacteur en een van de eerste dingen die ik in die hoedanigheid op papier zette, was een oproep aan u om mij toch vooral met copy te willen steunen.

Wel nu, aan die oproep hebt u gehoor gegeven. Zo veel zelfs dat artikelen soms maanden lang in portefeuille liggen voordat er gelegenheid is ze te plaatsen. Dankzij alle reacties was het mogelijk iedere keer weer een gevarieerde TANK uit te brengen, waarin zoveel mogelijk aan ieders behoeften tegemoet wordt gekomen. In 1991 wil ik dit uiteraard voortzetten. U zult de rubrieken Soft-Skin, Artillerie en Tanks weer regelmatig aantreffen, met daar tussendoor nieuwtjes over ontwikkelingen, modelbouwbeschrijvingen, dioramabouw, etc. Maar, u begrijpt het al, daarvoor heb ik uw steun nog steeds hard nodig! Alvast bedankt daarvoor!

Ik wens iedereen goede feestdagen en een gelukkig 1991 met veel hobby-plezier!

Uw redacteur, Jan van Veen.